

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 34Csp/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122444738
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Uhrinovský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6122444738.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Petrom Uhrinovským, PhD. v právnej veci žalobcu 365.bank, a. s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava-Staré Mesto, zast. Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava-Staré Mesto, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX B., zast. JUDr. Zuzana Karaffová, advokátka, so sídlom Námestie slobody 50, 083 01 Sabinov, o zaplatenie 4.043,50 EUR s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 918,39 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 6,25 % ročne zo sumy 918,39 EUR od 15.10.2022 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach vo výške 20 EUR, splatných vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 54,6 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručanou súdu dňa 14.10.202 (doručená Okresnému súdu Banská Bystrica ako návrh na vydanie platobného rozkazu a následné vec postúpená tunajšiemu súdu v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov) domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4.043,50 EUR spolu s príslušenstvom a nahradenia trov konania.

Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 3.6.2019 uzatvoril ako veriteľa so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“). Na základe Zmluvy žaloba poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 4.930,00 EUR, ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť žalobcovi a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa Zmluvy (ďalej aj ako „Úver“). Žalovaný neplnil Úver riadne a včas, a tak v dôsledku omeškania žalovaného s plnením Úveru žalobca upozornil žalovaného na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti Úveru, a nakoľko žalovaný na upozornenie nereagoval, vyhlásil dňa 20.09.2021 Úver za predčasne splatný. Pred vyhlásením predčasnej splatnosti Úveru žalovaný vykonal úhrady vo výške 904,50 EUR (na istinu) a vo výške 1062,89 EUR (na úroky). Po vyhlásení predčasnej splatnosti Úveru žalovaný vykonal nasledovné úhrady, ktoré žalobca započítal prednostne na istinu, a to (-) dňa 12.4.2022 sumu vo výške 23,83 EUR, (-) dňa 11.5.2022 sumu vo výške 27,95 EUR a (-) dňa 7.6.2022 sumu vo výške 20,50 EUR, teda spolu sumu vo výške 72,28 EUR.

Žalobcom uplatnená suma teda pozostáva z (a) nesplatená istina vo výške 4025,50 EUR, (b) vyčíslený zmluvný úrok z istiny vo výške 904,46 EUR, (c) vyčíslený zákonný úrok z omeškania vo výške 13,97 EUR, (d) vyčíslený zákonný úrok z omeškania vo výške 145,65 EUR, (e) zákonný úrok z omeškania vo výške 5.00 % ročne zo sumy 4025,50 EUR od 8.6.2022 do zaplatenia, (f) poplatky vo výške 18,00 EUR.

vyjadrenie k žalobe

Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním (ďalej aj ako „vyjadrenie k žalobe“ doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica ako odpor proti Platobnému rozkazu OS BB č. k. 35Up/1416/2022 zo dňa 24.10.2022), pričom uviedol, že žalobu považuje v celom rozsahu za nedôvodnú a navrhol žalobu zamietnuť v plnom rozsahu a priznať žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovaný to odôvodnil tým, že Úver mu bol poskytnutý z dôvodu, že nedokázal splácať úver na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere – dobrá pôžička, ktorú so žalobcom už skoršie uzatvoril dňa 19.11.2018 s výškou vypožičanej sumy 3.700 EUR (ďalej aj ako „Zmluva II“). Žalovaný mal záujem Úver splácať, avšak dostal sa do ťažkej životnej situácii, keď nemal finančné prostriedky na splátky. Žalobcu preto požiadal o odklad splátok, resp. o zníženie splátok, avšak žalobca opakovane jeho žiadosťami nevyhovel. Žalobca mu naopak ponúkla ďalší úver, resp. pôžičku, ktorou by sa splatila žalovaná istina, čo žalovaný odmietol. Žalovaný namietol aj špecifikáciu žalovanej sumy, pričom zo žaloby nie je zrejmé, čo predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného, či ide o samotné úroky, poplatky atď. Podľa žalovaného Zmluva neobsahuje náležitým spôsobom ustanovenia týkajúce sa predpokladov pre výpočet RPMN, čo bola v čase uzatvorenia Zmluvy podstatná náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere podľa § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu Zmluvy nevyplýva, že by v Zmluve bol uvedený vzorec pre výpočet RPMN, preto nemožno uvedené ustanovenie považovať za dostatočné na plnenie podstatnej náležitosti Zmluvy a z toho dôvodu je potrebné považovať Úver v zmysle § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca taktiež poukázal, že došlo k porušeniu § 4 ods.2 písm. i/ ZOPU na základe čoho považuje Úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že neobsahoval správny údaj podľa predmetného ustanovenia, a to ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia Zmluvy.

Žalovaný ďalej namietal, že žalobca nepostupoval v jeho prípade s odbornou starostlivosťou a neposúdil s odbornou starostlivosťou jeho schopnosť splácať Úver. Žalobca nepreukázal, že by akýmkoľvek spôsobom skúmal, zisťoval či overoval príjem žalovaného, jeho záväzky ani rodinný stav, neprihliadal a neposudzoval jeho príjem a výdavky. V čase uzatvorenia Zmluvy žalovaný poberala dôchodok vo výške 272 EUR, momentálne tiež poberať dôchodok vo výške 370 EUR, manžel vo výške 450 EUR, pričom po odrátaní všetkých nákladov na bývanie, im obom na živobytie zostane reálne 170 EUR (strava, lieky, oblečenie). Žalobca mal vedomosť, že žalovaný má ďalšie úvery a to aj u žalobcu, keďže na splatenie tohto úveru mu ponúkol ďalší úver. Taktiež žalovaný mal ďalší úver od spoločnosťou Home credit, čo bolo predmetom súdneho konania vedeného pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 6Up/1236/2021. Z týchto dôvodov je potrebné konštatovať, že došlo k hrubému porušeniu povinností žalobcu skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver, a teda s poukazom na § 11 ods. 2 ZOPU je Zmluva (Úver) bezúročný a bez poplatkov, a zároveň žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie Úveru.

Zároveň žalovaný zniesol námietku premlčania voči celej spornej sume. Napokon žalovaný požiadal o prípadnú možnosť plnenie v splátkach vo výške 10 EUR, a to vzhľadom k tomu, že na vyplatenie tak vysokej sumy žalovaný nemá dostatok finančných prostriedkov, keďže poberať iba dôchodok vo výške 370 EUR.

replika

Žalobca vo svojom podaní (ďalej aj ako „replika“ doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica ako vyjadrenie k odporu) uviedol, že vzhľadom na zložitosť výpočtu RPMN, ako aj na skutočnosť, že Zákon o spotrebiteľských úveroch nevyžaduje obligatorné uvedenie vzorca výpočtu RPMN do spotrebiteľskej zmluvy, tak žalobca nebol povinný uviesť presný výpočet RPMN v Zmluve. Obligatornosť vzorca výpočtu RPMN nepredpokladá nielen Zákon o spotrebiteľských úveroch, ale ani Smernice EURÓPSKEHO

PARLAMENTU A RADY 2008/48/ES z 23. apríla 2008. V Zmluve nechýbajú predpoklady pre výpočet RPMN. Predpoklady pre výpočet RPMN sú v Zmluve výslovne uvedené, a to bližšie v bode 2.2 Zmluvy. K námietke žalovaného vo vzťahu k nesprávnemu výpočtu celkovej čiastky, ktorú má zaplatiť uviedol, že takéto tvrdenie je nepravdivé a zavádzajúce. V zmysle bodu 2.2 Zmluvy: „Celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť: 6.897,35 eur.“ V zmysle bodu 2.2 Zmluvy bol žalovaný povinný hradiť úver v pravidelných mesačných splátkach vo výške 95,80 EUR, pričom výška poslednej mesačnej splátky bola vo výške 95,55 EUR. Žalovaný bol povinný uhradiť úver celkovo v 72 splátkach. Na základe vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca vypočítal celkovú čiastku, ktorú má žalovaný zaplatiť ako počet splátok x výška splátok ($6.897,35 = (95,80 * 71) + 95,55$).

K námietke žalovaného ohľadom povinnosti žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver žalobca uviedol, že skúmal pred poskytnutím Úveru platobnú schopnosť žalovaného podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to najmä (nie výlučne) s prihliadnutím na druh úveru, účel úveru a dobu trvania úveru. Žalobca overoval pracovný pomer a výšku príjmu žalovaného ako žiadateľa o úver prostredníctvom Sociálnej poisťovne ako nezávislého externého zdroja. Rovnako žalobca overoval existujúce záväzky žalovaného zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI). Zo všetkých žalobcovi dostupných informácií bola finančná analýza platná v tom čase vyhovujúca pre poskytnutie Úveru vo výške 4.930 EUR na 6 rokov s mesačnou splátkou vo výške 95,80 EUR, pričom výška poslednej mesačnej splátky bola vo výške 95,55 EUR. Z výpisu zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že žalovaný nebol v čase žiadania o úver zamestnaný, ale bol poberateľom starobného dôchodku. Z výpisu zo Sociálnej poisťovne rovnako vyplýva, že žalovaný bol poberateľom dôchodku aspoň vo výške 308 EUR. Žalovaný uviedol žalobcovi, že výška jeho dôchodku je 325 EUR, a preto žalobca vychádzal pri skúmaní bonity s príjmom žalovaného vo výške 325 EUR. Žalovaný uviedol žalobcovi, že nemá žiadne vyživované dieťa, resp. deti. Z výpisu zo SRBI vyplýva, že žalovaný mal v čase žiadania o úver 1 existujúci úver vo výške 3.526 EUR. Žalobca odkázal na ustanovenie § 7 ods. 41 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 2 ods. 1 a 2 opatrenia NBS č. 10/2017 zo dňa 14.11.2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (oznámenie č. 306/2017 Z. z.) v znení opatrenia č. 6/2018 (oznámenie č. 168/2018 Z. z.) a v znení opatrenia č. 9/2019 (oznámenie č. 502/2019 Z. z.) (ďalej aj ako „Opatrenie NBS č. 10/2017“). S poukazom na skutočnosť, že žalovaný uzavretím Zmluvy mal splatiť svoj predošlý existujúci záväzok, žalobca do vzorca výpočtu limitu ukazovateľa schopnosti splácať dosadil sumu 95,80 EUR ako sumu výdavkov na peňažné plnenie v zmysle Opatrenia NBS č. 10/2017 (žalobca dosadil do výpočtu celú výšku anuitnej splátky vzhľadom na dobrovoľnosť uzatvorenia/neuzatvorenia poistenia schopnosti splácať úver). V čase žiadania o Úver predstavovala výška životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu sumu vo výške 205,07 EUR. Celková výška nákladov podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 predstavuje sumu vo výške 229,06 EUR (celková výška nákladov = [(celková výška čistého príjmu žalovaného – súčet životných miním)*0,2] + súčet životných miním): $229,06 = [(325 - 205,07) * 0,2] + 205,07$. Po dosadení do vzorca na výpočet limitu žalobca dospel k hodnote 0,99, t. j. k hodnote nižšej ako 1, a teda aj vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalobca dostatočne súdu preukázal splnenie si povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v nadväznosti na Opatrenie NBS č. 10/2017.

Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 18.1.2023 (ďalej aj ako „duplika“) uviedol, že popiera všetky tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe a vyjadrení. Žalobca nezisťoval žalovaného bonitu a žiadne iné skutočnosti, ani jeho rodinný a zdravotný stav a výdavky. Žalobca sa len žalovaného opýtal, či je zamestnaný respektíve, aký je jeho príjem. Z dát dopytu predloženým žalobcom vyplýva pásmo skóre G., faktor skóre - vysoká čiastka prekročenie limitu, a faktor skoré 2 115 vysoký podiel celkovej zostávajúcej čiastky v celkovej finančnej čiastke. Ak žalobca uvádza, že vychádzal zo žalovaným prezentovaného dôchodku vo výške 325 EUR už tento postup žalobcu je nesprávny, keďže si žalovaného príjem neoveril, pričom žalobca uvádza vo svojom vyjadrení, že z výšky 325 EUR odčítava životné minimum 205 EUR, čím ostáva na splátky vo výške 95,80 EUR. Pokiaľ ide o overenie výšky príjmu, tak príjem 325 EUR mesačne zo žiadneho zo žalobcom predloženého dokladu nevyplýva. Pokiaľ si žalobca overoval výšku príjmu žalovaného v Sociálnej poisťovni táto len potvrdila, že žalovaný bol poberateľom dôchodku vo výške 308 EUR mesačne. Ak k mesačným splátkam vo výške 95,80 EUR a splátky home credit vo výške 45,41 EUR pripočítam ako výdavky len životné minimum 205,07 EUR, dostávame sa k sume 346,28 EUR, čo viac ako 40 EUR prevyšuje žalovaného príjem. Na základe takto zistených skutočností tak

žalobcovi muselo byť zrejme, že výška mesačných splátok úveru spolu s ním poskytnutým úverom bude predstavovať sumu, ktorá prevyšuje žalovaného schopnosti splácať splátky.

Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 7.2.2023 uviedol, že žalobca overil príjem žalovaného dopytom do Sociálnej poisťovne na základe, ktorého bol potvrdený príjem, ktorý uvádzal žalovaný v žiadosti o úver. Žalovaný v žiadosti uviedol príjem vo výške 325 EUR. Žalobca overoval Sociálnej poisťovni 95 % výšky príjmu žalovaného, a teda v prípade, že bola žalobcovi potvrdená výška príjmu žalovaného v sume aspoň 308 EUR je zrejme, že 100 % príjmu tvorila čiastka aspoň 325 EUR, t. j. tá, ktorú v žiadosti uvádzal žalobca. Nie sú pravdivé tvrdenia žalovaného, že žalobca nepreukázal, že by akýmkoľvek spôsobom skúmal, zisťoval či overoval výšku príjmu žalovaného, respektíve, že suma výšky príjmu žalovaného uvedená žalobcom nevyplýva zo žiadneho žalobcom predloženého dôkazu. K úveru od spoločnosti Home credit s výškou mesačnej splátky 45,41 EUR žalobca uviedol, že samotný žalovaný v žiadosti o spotrebiteľský úver zo dňa 3.6.2019 uviedol žalobcovi nepravdivé informácie, kedy v bode 2 žiadosti uviedol v položke mesačné splátky iných úverov a pôžičiek sumu 0 EUR.

V zmysle § 177 ods. 1 v spojení s § 297 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „CSP“) súd na prejednanie tohto sporu nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 23.2.2023 (ďalej aj ako „Pojednávanie“).

skutkový stav

Z písomných vyjadrení strán, Pojednávania a vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, súd zistil nižšie uvedený skutkový stav.

Dňa 3.6.2019 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená Zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý Úver vo výške 4.930 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach po 95,80 EUR, v počte splátok 72, pri ročnej úrokovej sadzbe 11,50 % (RPMN 12,20 %), pričom prvá splátka bola dohodnutá na deň 22.7.2019 s termínom konečnej splatnosti Úveru dňa 25.6.2025.

Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 23.8.2021 žalobca upozornil žalovaného, že pohľadávka žalobcu v celkovej výške 508,89 EUR je po lehote splatnosti a upozornil ho, že ak v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy nedôjde k úhrade dlžnej splátky, žalovaný ako veriteľ je oprávnený vyhlásiť Úver za predčasne splatný. Následne listom zo dňa 20.9.2021 žalovaný Úver zo Zmluvy predčasne zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 4.238 EUR.

Z nesporných tvrdení strán mal súd taktiež za preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi titulom poskytnutého Úveru sumu v celkovej výške 2.039,67 EUR. Pred vyhlásením predčasnej splatnosti Úveru žalovaný vykonal úhrady vo výške 904,50 EUR (na istinu) a vo výške 1062,89 EUR (na úroky). Po vyhlásení predčasnej splatnosti Úveru žalovaný vykonal úhrady v celkovej výške 72,28 EUR.

Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný v žiadosti o uzatvorenie Zmluvy uviedol výšku jeho čistého mesačného príjmu za posledné tri mesiace a výšku jeho mesačných výdavkov. Zároveň čistý mesačný príjem (dôchodok) žalobca overil dopytom do Sociálnej poisťovne a výdavky dopytom do registra SRBI.

Na vyššie zistený a opísaný skutkový stav súd aplikoval tieto právne normy a zmluvné dojednania strán sporu (zistil nižšie uvedený právny stav): (-) § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), (-) § 53 Občianskeho zákonníka, (-) § 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), (-) § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, (-) § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „Nariadenia vlády č. 87/1995“), (-) § 2 ods. 1 a 2 Opatrenia NBS č. 10/2017.

rozhodnutie

V zmysle zisteného skutkového a právneho stavu súd rozhodol nižšie uvedeným spôsobom a na základe nižšie uvedených úvah.

Súd vyhodnotil vzťah žalobcu a žalovaného založený titulom Zmluvy ako vzťah spotrebiteľský, a teda naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov.

Súd považoval Zmluvu za platné uzatvorenú, avšak dospel k záveru, že žalobca si nesplnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako veriteľ pri uzatvorení Zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať Úver.

Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver tým spôsobom, že žalovaný mu pred uzatvorením Zmluvy uviedol výšku jeho mesačných príjmov a výdavkov. Žalobca si ďalej vyžiadal správu zo SRBI a príjem žalovaného preveril dopytom do Sociálnej poisťovne. Žalobca nevysvetlil, resp. nepresvedčivo ozrejmil, prečo sa v Sociálnej poisťovni dopytoval na príjem vo výške 308 EUR a nie na príjem vo výške 325 EUR, ktorý mu žalovaný uviedol. Vysvetlenie spôsobom, že „Žalobca overoval Sociálnej poisťovni 95 % výšky príjmu žalovaného, a teda v prípade, že bola žalobcovi potvrdená výška príjmu žalovaného v sume aspoň 308 EUR je zrejmé, že 100 % príjmu tvorila čiastka aspoň 325 EUR“ nie je presvedčivé a pôsobí účelovo. Žalobca pri výpočte limitu ukazovateľa schopnosti žalovaného splácať Úver dospel k hodnote 0,99. Ak by žalobca do predmetného vzorca dosadil sumu, ktorú mu potvrdila Sociálna poisťovňa (308 EUR), tak by mu vyšla hodnota 1,16, čo už prevyšuje najvyššiu prípustnú hodnotu. Na doplnenie súd uvádza, že ak by aj akceptoval výšku mesačného príjmu žalovaného v sume 325 EUR, tak v prípadoch, ak hodnota ukazovateľa schopnosti splácať úver je blízko hodnoty 1 (v tomto prípade 0,99), tak podľa názoru súdu je potrebné obozretnejšie skúmať schopnosť dlžníka splácať úver, t.j. nie len sa obmedziť na jednostranné vyhlásenie dlžníka o výške príjmov a výdavkov s dopytom do registra SRBI a Sociálnej poisťovne, ale tieto tvrdenia dlžníka preveriť aj iným spôsobom. Obdobne aj v prípade, ak si žalobca overí príjem v Sociálnej poisťovni, avšak na posúdenie schopnosti splácať úver zoberie v úvahu inú a vyššiu sumu príjmu tvrdeného žalovaným, tak takýmto postupom sa popiera zmysel tohto overenia a de facto sa prihlíada ako keby na príjem tvrdený žalovaný bez jeho následného overenia.

V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol pritom žalobca povinný pred uzatvorením Zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver, pričom bol povinný zobrať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytol Úver, jeho výšku, príjem žalovaného a aj účel Úveru. Vo všeobecnosti možno uviesť, že zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ jeho existujúcu situáciu, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako

situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživovaciú podobnosť a podobne. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Vo vzťahu k povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver súd poukazuje aj na všeobecne akceptovanú judikatúru, a to napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoCsp/14/2022 zo dňa 30. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22CoCsp/19/2022 zo dňa 28. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/171/2016 zo dňa 27. októbra 2016, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/72/2017 zo dňa 26. októbra 2017, pričom v zmysle uvedenej judikatúry vyplývajú tieto závery: Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. (...) Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke. (...) Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca dostatočne nepreukázal, že by ho zaujímala bonita žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Žalobca sa obmedzil len na tvrdenie žalovaného, ktoré si sčasti verifikoval v SRBI a Sociálnej poisťovni. Žalobca už ďalej nezískaval informácie zo žiadnych iných relevantných zdrojov. Pre naplnenie dikcie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného žalobca nepostupoval. Bolo pritom základnou povinnosťou žalobcu vo vzťahu k bonite žalovaného získať informácie od neho priamo a v jeho súčinnosti, a následne takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým žalobca posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver, nebol podľa názoru súdu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalovaného finančnej situácii, pričom porušenie tejto povinnosti bolo v intenzite hrubého porušenia, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver.

Ďalej súd vyhodnotil predčasné zosplatnenie Úveru ako neúčinné, nakoľko v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je zákonným dôsledkom porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou aj to, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

K námietke žalovaného o premlčaní žalobcom uplatnenej pohľadávky súd uvádza, že žalovaný žiadnym spôsobom nešpecifikoval a nekonkretizoval, na základe akých skutočností malo dôjsť k premlčaniu. Aj napriek uvedenému súd preskúmal uplatnený nárok vo vzťahu k jeho premlčaniu, avšak dospel k záveru, že nárok v priznanej časti nie je premlčaný.

V zmysle ustálenej rozhodovaciej praxe najvyšších súdnych autorít platí, že „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04)“. Rovnako aj „Povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. Obdobne aj Ústavný súd Slovenskej republiky pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I.ÚS 241/07, Rozsudok NS SR 5Sžo/25/2016 zo dňa 29. júna 2017)“. Odkazujúc na citované rozhodnutia najvyšších súdnych autorít a s poukazom na to, že súd už ustálil záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti Úveru, tak sa ďalej už v odôvodnení nezaoberal ostatnými námietkami žalovaného vzťahujúcimi sa k týmto skutočnostiam.

Napokon teda súd uzatvára, že k platnému a účinnému predčasnému zosplatneniu Úveru nedošlo, a tak žalovanému zostalo zachované právo splácania Úveru v splátkach. Keďže súd prijal záver, že Úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, tak jedná splátka za použitia takejto zákonnej fikcie (očistenia Úveru od úrokov a poplatkov) predstavuje sumu vo výške 70,43 (podiel poskytnutej výšky Úveru a dohodnutého počtu splátok). K dňu vyhlásenia tohto rozsudku (posledná splátka splatná dňa 25.1.2023) bol žalovaný povinný zaplatiť 42 splátok, t. j. sumu vo výške 2.958,06 EUR.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd považoval nárok uplatnený žalobou za sčasti dôvodný a opodstatnený a sčasti ako predčasný, a teda zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 918,39 EUR, ktorá predstavuje časť bezúročného a bezpoplatkového Úveru v rozsahu 42 splátok, čiže sumu 2.958,06 EUR, od ktorej boli odrátane už žalovaným zrealizované úhrady v celkovej výške 1.967,39 EUR. V prevyšujúcej časti uplatneného žalobného návrhu súd žalobu zamietol.

V nadväznosti na žiadosť žalovaného o prípadne splnenie si uloženej povinnosti plniť v splátkach vo výške 10 EUR súd rozhodol tak, že tejto žiadosti sčasti vyhovel a určil, že žalovaný je oprávnený splniť si uloženú povinnosť v mesačných splátkach vo výške 20 EUR, splatných vždy do 20. dňa toho ktorého

mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Súd tak rozhodol z dôvodu finančnej situácie žalovaného, keď mal za preukázané, že žalovaný je od 1.1.2023 poberateľom dôchodku vo výške 391,70 EUR. Aktuálna suma životného minima je 234,42 EUR, pričom žalovaný je aj naďalej povinný titulom zostatku Úveru platiť žalobcovi mesačné splátku vo výške 70,43 EUR. Sumu mesačnej splátky priznaného plnenia vo výške 20 EUR pritom súd považoval vzhľadom na všetky okolností za primeranú a spravodlivú.

Z prisúdenej istiny súd priznal žalobcovi aj príslušenstvom v podobe úrokov z omeškania, a to v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia č. 87/1995, a to odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby, keďže súd považoval oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru za neúčinné. V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania bol teda žalobný návrh žalobcu zamietnutý.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa zásady pomerného úspechu v spore. Úspech žalobcu predstavoval 22,7 % a jeho neúspech 77,3 %, a preto má žalovaný vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54,6 %, ktorý mu súd priznal, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané a treba ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu tohto rozsudku je možné vykonať podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.